

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 51-53 Grand St.
Jersey City, N. J. 07308
Нідерланди 4-2237
Німеччина 4-2237
УКР: Нідерланди 4-2237
— Тел. з Нью-Йорку: —
Нідерланди 7-4125
УКР: Нідерланди 7-4125

РІК LXXI. Ч. 38. ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 27-го ЛЮТОГО 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 27, 1964 No. 38. VOL. LXXI.

ПАЛАТА СХВАЛИЛА ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ

ВЖЕ НА ПОЧАТКУ БЕРЕЗНЯ ПОЧНЕ ДІЯТИ
ЗАКОН ПРО ЗМЕНШЕННЯ ПРИБУТКОВИХ
ПОДАТКІВ

Вашингтон. — Палата Репрезентів 25-го лютого більшістю 326-ох до 83-ох голосів прийняла податковий законопроект, згідно з яким прибуткові податки в найбільшій частині будуть зменшені на \$11 500 000 000. Сенат має схвалити цей закон 26-го лютого в середу, і цього ж таки самого дня, або в четвер, його підпише президент Джонсон. Тиждєнь після підписання Президентом закону він почне обов'язувати, і платники податків вже в першому або надалі другому тижні березня матимуть зменшені податки пересічної на 19% в порівнянні з попередніми. Із загальної суми — \$11 500 000 000 в цьому році податки будуть зменшені на 2/3, а на 1/3 в 1965-му році. Пригадується, що це зменшення прибуткового податку за минулий 1963-й рік, який треба заплатити до 15-го квітня цього року. Схвалення Палатою сума є компромісовою, на яку погодилася спільна конференція, складена із сенаторів і конгресменів. Ця конференція узгодила ті різниці, що були між сумами, які прийняла Палата, що у вересні 1963-го року, і Сенат 7-го лютого ц. р. Вже в березні в кишенях платників податків залишиться на \$800 000 000 більше прибутку. Сподівається, що збільшені прибутки причиняться до скріплення економіки, бо збільшиться число закуплених товарів, і промисли почнуть продукувати нові товари, щоб заповнити ті опорожнині магазини. Збільшиться число верстатів праці, і внаслідок цього поважно

ОЛЕКСАНДЕР АРХИПЕНКО НАЙБІЛЬШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКУЛЬПТОР, ПОМЕР В НЬО ЙОРКУ

Нью-Йорк. — В останній хвилині інформують, що у вівторок 25 лютого ц. р. помер тут український скульптор світової слави Олександр Архипенко, проживши 77 років. Олександр Архипенко, уродженець Києва, студіював мистецтво у фахових школах Києва, Москви і Парижу. В роках 1920-23 виставляв свої твори в Німеччині, Франції і інших країнах Західної Європи, знайшовши відразу захоплення з боку світової критики. Від 1923 року Олександр Архипенко перебував в З'єднаних Державах, створивши тут сотні творів, які поглибили його світову славу, при чому творив однаково в скульптурі, як малюванні. Олександр Архипенко створив власну школу — власний напрям — стиль. Бувши спершу екстремним модерністом, він еволюціонував в сторону "синтетичного реалізму". Одним з творів Олександра Архипенка є м. і. пам'ятник Тарасові Шевченку.

С. п. Олександр Архипенко

АФП-НЮ ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ ДЖАНСОН ПОШИРИВ ПРОГРАМУ ВІЙНИ ПРОТИ УБОЗТВА

Бел Гарбор, Флорида. — Становино, що в цій країні є ще поважне число осіб без zatrudнення, або не з повним zatrudненням. В заяві Виконної Ради Організації Індустріальних Організацій схвалила програму президента Джансона боротьби проти убогства, але одночасно домагалась, щоб поширити цей проєкт та призначити на його здійснення більше фондів. В заяві Виконної Ради АФП-НЮ говориться про те, що урядовий проєкт поборювати убогство в цій країні звернувся убогатиш американців, на те, що в ЗДА це я тепер одва п'ята всього населення живе в убогстві. Виконна Рада думає, що боротьба проти убогства є утруднена тією об-

В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ ДЕБАТУЮТЬ ПРО КІПР

До багатьох "запальних пунктів" світу, що мають увагу та відгомін в Об'єднаних Націях, від деякого часу долучилися суперечності між грецьким і турецьким населенням Кіпру. На фото: англійський міністер закордонних справ (зліва) дебатує справу Кіпру з репрезентантами тієї республіки в ОН

У Тант признає невдачу своєї посередницької місії в справі Кіпру

Об'єднані Нації. — На короткому засіданні Ради Безпеки Об'єднаних Націй в минулий вівторок 25-го лютого цього року генеральний секретар ОН У Тант признав, що його наряди, щоб довести до кінця тимчасового замирення на терені середземноморського острова Кіпр, не дали позитивного вислідку і що ця справа опинилася в сліпому куруті. Головна перешкода для порозуміння між Британією, Грецією, Туреччиною і Кіпром та, що Кіпр рішуче вимагає, щоб Рада Безпеки гарантувала Кіпру незалежність і неподільність та не згадувала у своїй резолюції нічого про Лондонський договір, який гарантує Британії, Греції і Туреччині право діяти на Кіпрі.

Летунство вивчає червоні плями на Місяці

Вашингтон. — Летунство продовжує свої дослідження Місяця, бо воно хоче виявити, чи починають червоно-рожеві плями на цій планеті. Дослідження вже два рази обсервувало: 29-го жовтня та 27-го листопада, ці плями на Місяці, які були на кратері Арістарха та довкола нього. На деяких наукових даних летунство сподівається, що ці плями з'являються на тих самих місцях в дні 4 і 5 червня ц. р., коли Місяць буде в останній чверті і надзвичайно близько до Землі в своїй хитрій орбіті. Обсерваторія дежурить сподіваючись зробити кольорові фотознімки з цими плямами та тим способом переконатися скептиків в тому, що ці кольорові плями на Місяці такі існують. Ці плями бачили вже 6 осіб із Ловелл обсерваторії в Флегстедфі, Арізона. Летунство вже від трьох років працює над виконанням мапи Місяця, і під час цієї праці заважає червоні рожеві плями на цій планеті.

58 осіб загинуло в летунській катастрофі

Нью-Орлінс. — 25-го лютого всі 58 осіб, що були на джетовім літаку Східних Повітряних Ліній, загинули, коли літак, що йшов піднявшись з летовища в Нью-Орлінсі, впаав у Озеро Пончартрєн. Не долетівши до Нью-Йорку. Літак типу DC-8 опинився поза парадною контролею після 9-хвилинного лету з Нью-Орлінсу. Причини катастрофи ще не виявлено, видимість була добра, вітер слабкий, хоч і падав тріпотливий дощ. Дванадцять годин після катастрофи ще не відшукано жадного трупа. Серед жертв була делегата Франції до Об'єднаних Націй. Пілот, 47-літній батько сімейства, пролетів у своєму літаку 5 000 000 миль, а його помічник — 2 000 000. Один із пілотів прибережної охорони заявив, що були позначки, що літак експлуатовав ще в повітрі або в момент падіння.

Сталось неймовірне: Кессіус Клей переміг чемпіона Лістона в боксі за першество в світі

Маямі, Флорида. — В найважливіших боксерських змаганнях важкої ваги за першество в світі, що відбулися в вівторок, 25-го лютого, сталося справжнє "чудо": молодий, бо тільки 22-літній халей Кессіус Клей, який називав себе "найбільшим", "найгарнішим", переміг, всунувши усе передбачуванням і реальним можливостям, допершого чемпіона Сонні Лістона, якого він називав "огидним, великим ведмедем" та який впродовж останніх десяти років не зазнав ні одної поразки на рингу. Драматичний кінець цього змагання за чемпіонат заповів судді змагання після того, як на давньому початку сьомої рунди з опікуватим Лістона повідомив суддю, що Лістон не може далі боротися. Крім великих кривавих пухлин під очима переможений Лістон мав зникнувши ліву руку вже від половини першої рунди, що і подав менаджер Лістона заголовну причину програної перемоги переможеного. Лістон твердить, що від другої рунди він не міг вже підносити ліву руку агору та тривати тим раз більше владу над ним. Після закінчення боротьби Лістона перевезено на рентгенівську перевірку до шпиталю.

Новий чемпіон важкої ваги Кессіус Клей відомий зі своїх самопохвал. Він постійно запевняв перед своїми змаганнями, як і в котрій рунді переможе противника. Перед зустріччю з Лістоном хвалякуватий Клей дістав грошову кару в сумі \$2,500 за неспортивну поведінку під час його важання. Молодий Клей мав в своїй короткій професійній кар'єрі тільки 19 змагань і всіх їх закінчив він перемогами, як і закінчив найбільшу в його житті.

РАСК З'ЯСОВУЄ ПОЛІТИКУ ЗДА СУПРОТИ КОМУНІЗМУ

Вашингтон. — Політика З'єднаних Держав у відношенні до комуністичного світу не є одностайна, а достосована до різного характеру окремих комуністичних держав та змін внутрішньої комуністичної світу — стверджує це і докладно з'ясовував державний секретар Дін Раск у своїй промові на річній конференції у справах громадянства і світових справ, влаштованій робітничою спільнотою радіо, електрики і машинових робітників у Вашингтоні в минулий вівторок 25 лютого ц. р. Державний секретар вказав на зміни, які зайшли в коліс одностайного комуністичного світу та які зумовили неконстентність достосувати до них і американську закордонну політику. Він признав, що наразе може видатися дивним і взаємодоперечним, чому ЗДА торгують з СССР і продають йому збіжки та протидіють торгівляню з Кубою, чому визнається Советський Союз, а не визнається Комуністичного Китаю чимому транзитують інакше в Югославію від інших європейських комуністичних країн. Раск звернув увагу на глобальні розбіжності, які настали між Советським Союзом і Комуністичним Китаєм, при чому заявив, що Советський Союз відкинув концепцію китайських комуністів, що треба підпорядкувати інтереси власної країни справі світової комуністичної революції. Дін Раск сформулював загальну політику ЗДА у відношенні до комуністичних країн в 3-ох точках: 1) перешкодити комуністам поширювати їхнє панування та робити їх ціроз коштовнішим, небезпечнішим і даремнішим старанням в тому напрямку, 2) ослати умови й порозуміння, які зменшують небезпеку нищівної війни і 3) підбадьорувати еволюцію внутрішньої комуністичної світу в напрямку до державної незалежності, мирної співпраці та відкритого громадського ладу. Зрештою, державний секретар ствердив, що "конфлікт між комуністичним і вільним світами є фундаментальний, як тільки може бути. Проголошені їхні цілі та наша концепція чесного світового ладу просто не всли погоджуватися. Дивимось на комунізм, як на систему, яка не всли задовольнити основні людські потреби та як на систему, яка остаточно цілком дискредитує себе в очах всіх людей у світі. Віримо, що народи, які дісталися під комуністичне панування, змагаються до кращого життя — в мирі, господарських можливостях і в шансах здобути щастя". Дін Раск пригадав, що ЗДА ніколи не були проти торгівляню з Советами товарами мирного вжитку та зокрема харчами і тому продаж збіжки Советському Союзові не перешкодило давньому американському становищу. ЗДА підтримали Югославію, коли вона попала в конфлікт з сталінськими Советами в 1948 році і Югославія дійсно перестала загрожувати сусідам, відкинула партизанів з Греції, замиралася з Італією та здобула собі повагу серед нейтралістів. Проте Дін Раск признав, що Югославія, як одна з кордонно-політичних справ, погоджувалася з СССР, в інших не погоджувалася. Так само Дін Раск похвально висловлювався про змагання Польщі зберегти свою державу незалежність від Москви, про релігійність польського народу, вузли крові з численними американськими громадянами та історичну приналежність Польщі до західного світу. Так само Раск ствердив, що подібний гім можна зауважити в інших комуністичних країнах — Мадриді, Болгарії, Румунії, Чехословаччині, В'єтнамі, в Афганістані, найкращіша сталінська країна в Європі! Зокрема Дін Раск гостро таврував Комуністичний Китай за його агресивну воєнничу політику та за активне підтримування комуністичної агресії в Лосі і в Південному В'єтнамі, із зламаними міжнародними договорами з 1954 р. в справі Індокитаю і 1962 р. в справі Лосі. Так само скаржувався на натаврувану агресивну і підірвну роль Куби та недозначно мартові вільні країни, які скріплюють режим Кастра своїми товарними доставками.

Москва погрожує у випадку поширення війни проти комуні у В'єтнамі

Москва. — Советський Союз перестеріг ЗДА проти поширення війни у В'єтнамі операціями проти комуністичного Північного В'єтнаму. За комунікатом, що його проголосив ТАСС, "советський уряд і советський наряд дають повну підтримку справедливим вимогам в'єтнамського народу проти американської інтервенції". Комунікат ТАСС-а підтримує давнє заборіхання комуністичне становище, наче б Америка, а не комуністичний Північний В'єтнам активний підтримкою збоку Комуністичного Китаю, перешкодила "агресію і збройну інтервенцію" у Південному В'єтнамі; обидві комуністичні сторони вимагають, щоб американці вишлюли геть з В'єтнаму, щоб залишили ту країну на поталу комуністам.

У СВІТІ

● Президент Мба в Габоні, західно-африканській республіці, де в минулому тижні відбувся військовий переворот, що скинув його з уряду, вернувся на своє становище за допомогою французького військового, що своєю інтервенцією зданим військовий бунт. Леона Мба вивезли збунтовані військовики в габонську країну. Його звільнили французі.

● Ганс Вальтер Цех-Нейтц, колишній німецький старшина війської СС, виявив, що за кілька днів перед інвазією Гітлера проти Польщі в 1939 році один відділ німецького війської приїхав до Габонської (Данію) в французькому військовому, що своєю інтервенцією зданим військовий бунт. Леона Мба вивезли збунтовані військовики в габонську країну. Його звільнили французі.

● Президент Панама VI відповів Хрущову на його новорічне звернення, розсилає до всіх годин держав, отож і до Панама. Апостольський куніг архидиакон Карло Грассо, висловив тамошньому советському амбасадорові Семюелю Козирю подяку від Панама за "миротворче" звернення Хрущова і заперечення його, що Панама уважно прочитав Хрущову сутність, щоб усі територіальні спори вирішували мирно.

● Альберт і Маріо замирилися, але не подано подорожніх, як вони розв'язали свій спір за кордоном. В жовтні минулого року між ними між прикордонної війни 30 жовтня минулого року в'їзді в столиці Мали Бамако проголошено перемир'я і обрано 5-членну комісію для розгляду спору. Ця комісія своїми нарадами довела до згоди.

Представник Фордової Компанії передбачає в цьому році продукцію 8 мільйонів авт

Дітройт. — Віце-президент Фордової Моторної Компанії Лі А. Якока передбачає, що в цьому році випродукують в ЗДА вісім мільйонів авт, що буде новим рекордом. Він сказав на пресовій конференції, що в минулому році продано більше як 7,700,000 авт. Він сказав, що до збільшення числа проданих авт причиняються найбільше річчини у віці до 25-ох років. Вільше число проданих старих авт — є добрим барометром для автомобільного промислу. А. Якока

3 успіхом перещепили руку мертвої людини

Нью-Йорк. — Фахівці оператори в цій країні цікавляться новою в своїй ділянці праці, бо в Гваїялі, Еквадор, відалося лікарям із успіхом перещепити моряковій руку, яку відітало мертвій особі. Родина особи, що померла на болах шлунка, погодилася на те, щоб нежизнечий відтяти руку від ліктя та перещепити її моряковій, який втратив руку внаслідок експлозії. Лікарі в Гваїялі були в контакті зі славними хірургами у ЗДА, коли виконували цю операцію. Після операції пацієнт почувався добре, відалося добитися того, що кров почала циркулювати у приштій руці від ліктя аж до пальців. Технічно операція відалося, але треба ще чекати, чи владиться лікарям до того, чи почнуть в приштій руці функціонувати нерви. Та ще важливим є те, чи імунізаційні оборони сили організму цього моряка не заатакують чужого організму (приштій руки) та не знищать його. Пацієнт дістає окремі ліки, які поборюють оті оборонні сили його організму проти чужого тіла, приштійого до руки моряка. Тут використовують досвід, набуті при перещеплюванні чужих нирок.

В АМЕРИЦІ

● Президент Джонсон разом із дружиною старалися відіграти справу організації бібліотек, яку почав був творити президент Кеннеді. Бібліотека спочатку запланована була на 1,780 титулів, і вже було зібрано 1,500 творів. Смерть президента Кеннеді припинила була працю в цьому напрямку, але тепер її мають продовжувати і закінчити. В подальші січня зібрано на ту ціль дол. 18,000 на закуп нових видань книжок і на їх опрацю. Бібліотека подумала як дарувати американським громадянам, і вона має бути постійно в Вілному Домі, бо президенти не забирають книжок із своїми документами, коли залишаються Вілний Дім.

● В четвер 27-го лютого президент Джонсон буде у Флориді, де відібере частину каналу в Палаті, а після того ввечері промовлятиме на демократичному прийнятті для збирання фондів на партійні цілі в Маямі.

● Американські фабрики літаків планують збудувати пасажирський літак із суперсонічними швидкістю, але самі вони не можуть братися до цієї справи, бо коштує малих 6 мільярдів дол. і 8-го тому треба б це я "немаю творчої думки". Тому віце-президент Летунської Корпорації Лаквід Додлі Е. Вранні заявив, що уряд мусить рішуче співпрацювати та взяти на себе дуже поважну частину коштів будови цих літаків.

● Виконний секретар Фонду і в справах харчування д-р Горас Л. Спілел написав статтю в журналі "Здоров'я сьогодні", в якій доводжує їсти частіше, як тричі на день, але при тому треба пам'ятати, щоб не об'їдатися та щоб не збільшувати числа потрібних калорій. Д-р Спілел пригадує старшим особам в віці понад 65 років, що вони мають нормально споживати всі родя харчів та відповідно їх підготувати.

Портові робітники припинили бойкот і вантажитимуть пшеницю для СССР

Вашингтон. — Більш Дім 25-го лютого повідомив, що скінчився бойкот портових вантажників, які погодилися вантажити продукцію СССР пшеницю, бо президент Джансон обіцяв їм, що половину всього проданого запасу перевезуть американські кораблі. Одночасно Президент видав наказ, що при контрахтах про продажу пшеницю мусить бути застереження, що половина її має бути перевезена американськими кораблями. Робітники 9 днів бойкоту-

Американські правники за поправку до конституції в справі наслідника на пості президента

Вашингтон. — Президент Американського Адвокатського Товариства Волтер Е. Креґ, зізнаючи в Сенатській Підкомісії в справі поправки до конституції, заявив, що на весні цього року ним очолюване товариство алярмуватиме весь американський наряд в тому напрямку, що хоч треба схвалити нову поправку до конституції в справі наслідництва на пості президента під час занедужання голови держави, та в справі наслідництва на становищі віце-президента, коли віце-президент займе становище президента. Креґ сказав: "Ця країна не може собі дозволити на такий ризик, щоб заступувала непевність, хто в дійсності виконує владу її обов'язки президента". Адвокатське товариство пропо-

Ніксон домагається твердой політики у відношенні до Куби

Теорія, Ілліной. — Колишній віце-президент Ричард М. Ніксон, промовляючи в Клубі Кріа Кер, домагався рішучої політики у відношенні до Куби прем'єра Кастра, кажучи, що економічна блокада острова вже давно зломилася б, комуністичний режим, який загрожив Західній Півкулі. Ті союзники ЗДА, які не хочуть співпрацювати зі ЗДА, повинні не мати доступу до американського ринку. Англія продавала 40 автобусів Кастрові, то вона не сміє продавати тисячі авт цій країні. Така рішуча політика у відношенні до Куби спричинила б, що наші союзники мали б вибирати між нами або між Кастром, — казав Ніксон.

СВОБОДА

UKRAINSKYI SHODENNIK

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У. Н. Союзу, членів і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For U.N.A. members monthly 65c.

Address: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

„Незаконний конгрес“

17-го лютого цього року Найвищий Суд США розглядав скаргу виборчої округу Атланти в штаті Джорджія, яка нарікала, що її „дискриміновано“ у парламентарному представництві, бо, маючи 823 680 мешканців, може вона вибирати так само однокільного конгресмена, як і інша округа того самого штату з 272 154 мешканцями. Найвищий Суд признав скаргу позитивною і виніс рішення, що має бути „рівна репрезентативність рівного числа людей“. Це рішення викликало бурю в світі політики і правників. Перехідом в самому Найвищому Суді проти більшості 6-ох суддів залишалася дуже різко меншість 3-ох суддів, що взагалі піддали під сумнів право судової установи вирішувати політичну проблему, яка повинна вирішуватися на терені Конгресу, з уваги на конституційну постанову, за якою громадянин — себто стейт — мають визначати межі своїх виборчих округів. Тому, що з теперішніх 435 конгресменів 398 походять з округу, які перерахували „рівної репрезентативності рівного числа людей“, правники висловили сумнів, чи вибір тих членів Конгресу був легальний, — іншими словами, чи теперішня велика більшість Конгресу відповідає вимогам, що їх визначив Найвищий Суд.

Очевидно, що висновок цього у Конгресі та в легіслатурах окремих штатів постоєло велике заворушення. Правда, багато легіслатур вже самі накреслили в останніх роках нові виборчі округи, але с і такі, в яких різниця між найбільшою і найменшою виборчою округою перевищує півмільйона осіб, — як ось, у штатах Джорджія, Міссісіпі та Техас, — а в шістьох інших штатах перевищують 400 000 осіб. Пояснення цього диспропорційного стану дуже просте: хоч від часу ухвалення американської Конституції минуло тільки 177 років, за той час відбулася справжня революція в ділянці заселення країни. Коли в 1790-му році було в тодішніх 17-ох штатах США — 3 929 214, а в 1880 році — 50 155 783, то за переписом 1960 року було їх уже — 179 323 175. Прибули до США нові стейти, народилися нові міста і містечка, змінився докорінно образ країни. І нині це цей образ пливий, бож одною з характеристичних рис американського способу життя є часта зміна місця мешкання громадян. В останніх роках — і на наших очах — іде процес масового переїзду мешканців великих міст у малі докільні містечка й оселі, які ростуть як на дріжджах, змінюючи до невпізнання вигляд цілих околиць.

Ось так рішення Найвищого Суду примушує стейти легіслатури достосовувати свої виборчі округи до нової популяційної дійсності і визначати їх нові межі більшістю за принципом рівності. Коли до цього часу великі міста і малі виборчі округи з густим населенням були покривлені у відношенні до різко заселених фермерських стейтів, то в майбутньому міста і підміські околиці будуть нарівні з сільськими. Ясно, що це мусить мати вплив і на виборчу стратегію обох американських партій та на окремих кандидатів. І хоч Найвищий Суд не встановив терміну, до якого треба провести ревізію теперішніх виборчих округів, загальною припущенням, що станеться це впродовж найближчих двох років, і така реформа здебільша буде готова для виборів у 1966 році.

Але це рішення Найвищого Суду породжує ще й міркування, які переступають межі Америки. Коли, як сформулював це найвищий суддя Гуго Блек, „високий ступінь справедливості і здоровий глузд“ вимагає, щоб була рівна репрезентативність від рівного числа людей, то як виглядають нинішні Об'єднані Нації з їх принципом „одна країна — один голос“? Рішення Найвищого Суду США не стосується ООН, але воно таки підсилює критичні голоси на адресу ООН.

ГІРСЬКИЙ ВОВН

(Повість)

(14)

Але Тай вже сміялась, куйовлячи Андрієві волосся. — Милый, милый, ведмедик мій оксамитний! — потішала вона чоловіка, охоплюючи його за шию своїми тонкими руками. — Ну, досить уже пеститися на людях, — бурмотів Андрій, намагаючись визволитися з її обіймів. — А я не „на людях“, Борис — не „люді“, він свій, при ньому можна, — кризь сміх виправдувалася Тай. І, переймаючись її іскристою веселістю, сміявся Андрій, сміявся Борис і, напевно, по-своєму сміялися Лорд і Ларе.

ПРОЩАННЯ

Минали дні. Вже недовго лишилося молодим Горленкам гуляти на волі, — клякло місто до щоденних обов'язків. Чораз частіше з тяжким серцем поглядав Борис на маленький календар, що висів над його робітним столом у лікарні. Ось-ось перевертеться світла сторінка його життя, а за нею сірою чергою посянуть знову сумні дні самотності. А тут ще й погода почала псуватися. Хмари поповзли низько між горами, на кланті ручії свої пухли, набридли вологою тіла об гострі шпалі.

Одного ранку Тай прокинулася під однаковітне дрібіння дощу по шибках. Почався період дощів, який тривав у горах безнадійно довго. Вилізши на плаский дах саклі, Тай спостерігала, як під її ногами клубочилися темні хмари. Часом на неї напливала густа біла пелена, огортала з усіх боків, наче мокрим простирадлом, і тяглася далі, залишаючи вогкість на руках і одязі.

З початком дощу змінився розклад життя в Борисовій оселі. Негода звунала мало інтереса до чотирьох стін саклі, хазару, амбулаторії і подвір'я.

Зрідка виїздив Борис на виклики, мери і мок під дощем, щохвилями ризикуючи скрутити собі шию, зрівнявшись із слизької стежки. Коли Бориса не було, Тай і Андрій, очікуючи його, вилізли на дах саклі, звідки далеко видно було до річки. А коли Борис нарешті вертався, його чекала радісна зустріч, затишена хата і теплий погляд карих очей Тай, повних ласкавої турботи. І на серці ставало радісно і водночас страшно на думку, що незабаром усе це мусить скінчитися. Андрій працював над повістю, і йому добре йшла робота під однаковітне плюскотіння дощових струменів. А Тай тужила за сонцем, за квітами. Раніше бувало, в сонячні дні, осяєнісні діти приносили їй цілі обережки гірських квітів, знаючи, що за них одержать цукерки або, принаймні, кілька грудок цукру, що для білої осетинської дитини було рідкісним ласощами. Цукор треба було купувати, а грошей осетини не мали. За яєчка в місцевій кооперативі міняли сіль і сірники.

Тепер сухі букети квітів сумно дивилися з кутів саклі, і Тай не зважувалася викинути їх, дармащо пробірки і мензурки, в яких вони стояли, були потрібні Борисові, і він не раз жартома нахальвався пошкідати геть усі ті „вінічки“.

А дощ не впавав, і Тай почало здаватися, що він навіть відгородив їх від цивілізованого світу, від шумливого Харкова, з його яскравосвітленими вулицями, музикою, театрами. Вона вже снувала за домом, за Андрієвою родиною, в якій почувала себе так добре.

ДЕМОКРАТИ І РЕСПУБЛІКАНЦІ

Президентські й конгресові вибори, що мають відбутися в перших днях листопада, спричинили „рух“ серед претендентів на кандидатуру, які у своїх промовах заторкують різні проблеми, критикуючи програми обидвох великих партій, Демократичної та Республіканської.

Ці взаємні закиди республіканців і демократів доволі пливливі, бо такими є й їхні програми. Виборчі платформи, визначені чотири роки перед президентськими виборами, пізналися звичайно з того, що зробили претенденти тої чи іншої партії за час свого урядування в Білому Домі.

Редакція „Нью Йорк Таймсу“ запросила двох професорів — істориків у стилі формі з'ясувати ті закиди, що їх республіканці роблять демократам, а демократи — республіканцям.

Професор університету ім. Джона Гопкінса, — Мейком Мосс, — із південної республіканської становища критикує Демократичну партію. Своєю статтю він починає заголово про те, як то що 50 років тому президент Теодор Рузвельт впадав у ропаць із того приводу, що Демократична партія непослідовна у своїх діях. Через 50 років після того можна ствердити, що непослідовність стала хронічною недугою демократів, — твердить Мосс, і за чергою вичислює всі хибні цілі партії.

Отже, Демократична партія вміє вигравати вибори, обіцяючи всім прощанням населення те, чого вони хочуть. Але після виборів різні групи демократів тягнуть у протилежні сторони, і виборчі обіцянки залишаються нездійсненими. Демократи часто закидають республіканців, що їхня програма ще відповідає вимогам 20-го віку, алеж самі демократи нічого не зробили в ділянці оборони громадянських прав, і, якби республіканці не втручалися проксту охорони громадянських прав у жовтні 1963-го року, то Демократична партія нічого не зробила б, бо її члени не мають у цій справі однієї лінії.

Проте не так воно було 170 років тому, коли Джефферсон сказав пам'ятні слова: „Якби я не міг піти до неба разом із своєю партією, я не пішов би туди сам“. А тепер член Крайового Демократичного Комітету з Флориди заявляє, що Демократичної партії немає, а є лише пишні прапори, прикрашені шляхетними ділами Джефферсона, Джексона, Вілсона, Рузвельта, Трумана й інших президентів.

Мосс перелічує такі хибні й прогріби Демократичної партії: 1) Нездійсненість навізати співпрацю між демократичним Президентом і демократичною більшістю в Конгресі; 2) Демократи не можуть переконати громаду бізнесменів у тому, що вони не хочуть зліквідувати світ продуцентів; 3) Демократи завжди спираються на культ особистості; 4) Вони зазнали в тому, що великі міста зазнапають; 5) Вони пориваються і примхливо розв'язують проблеми взаємних між містами та стейтами і федеральним урядом.

Республіканський професор пригадує, що від часів Ф. Д. Рузвельта існують постійні непорозуміння між демократичним урядом та демократами в Конгресі, що головами конгресових комісій на основі

ІДЕОЛОГІЧНІ ПОЗИЦІЇ МИСТЦІВ

Поставлення груп серед об'єднаних мистців базується в першу чергу на епітетах, які подібних формальних позначках їхнього творчості, або на епітетах ідейних спрямуваннях, які згуртовують мистців у шуканні й розв'язуванні певних проблем і які мають своє світоглядне підґрунтя, свою, скажемо, філософічну формулу. За цією формулою і вирізняють зовнішньоформальні проблеми.

Чи творення саме таких середовищ має глуд? Чи гуртування мистців у замкнуті перегордкові групи не заперечує істоту вільного творчого процесу, вираженого в самостійності та індивідуальній замкненості? Стільки ж бо говориться про ізоляційність, як передумову виокремлення індивідуальних особливостей...

Є доволі доказів на те, що ота осамітніність, та сліпача йшла недостатковий індивідуалізм — це фікція, чи просто самодурство. Шкідливе самодурство. Вже саме відвідування виставок і галерій, підсвідоме шукання у інших мистців співзвучностей з власною творчістю це вияв тяги до групового співжиття, це вияв потреби мистця, шляхом прямих чи непрямих реакцій, збагатити свою зовнішню мову, скріпити власні чи запозичити чужі світоглядно-філософічні позиції.

Отже, існування ідеологічних груп має своє життєве значення. Його чітко підтверджує історія нової доби мистецтва, арешти ж підтверджують спостереження найбільш чіткого оточення та логіка міркування. Власне в групових формаціях, у спільних виставках і суперечках народжуються спонуки до яскравішого окреслення свого „я“, хоч би лиш на засаді природженої мистцям контрверсійності чи просто так перервистості. Не кажу вже про від-

тві, Лігу Націй і були проти того, щоб США перебрали на себе співвідповідальність за те, що робила той Європа. Президент Гардінг, Кулідж та Гувер діяли в дусі ізоляційного, не втручаючись в політику повсюдного світу, і внаслідок того дійшло до другої світової війни, в якій змушена була взяти участь і Америка. Республіканці під проводом сенатора Роберта Тефта були проти війни і в 1941-му році голосували за те, щоб розв'язати американську армію. Але Перл Гарбор змусив республіканців змінити своє ізоляційне ставлення й становити, і в 1945-му році вони вже не повторили тієї помилки, яку зробили в 1920 році, залишивши Лігу Націй.

Комманджер твердить, що республіканці потребують нових ідей, бо без них вони не можуть навіть мріяти про перемогу в чотирьох виборах. Демократи завжди відслідковують свою партію новими ідеями: „новим розподілом“ чи „справедливим розподілом“ або „новими об'єднаннями“, а республіканці тримаються давніх ідей з минулого століття.

Щоб бути успішними опозицією, щоб мати право управління цією країною, щоб успішно діяти на добро цієї країни й всього світу, на думку Комманджера, треба стати перед народом із новими ідеями.

ПРО СТАТТІ „ПОВОРОТ ВОДЯ“

Плановому Панові Авторості статті „Поворот Водя“ з 4-го лютого і „Відхід Водя“ з 5-го лютого 1964 р., що появилися у „Свободі“, перекладаю слова найякіршої оцінки й признання.

Формою і змістом ці статті дуже вдали й алучні в площині психологічній.

Я прочитав їх аж два рази. Другий раз голосно, щоб і інші, слухачі, любувалися ними.

Інж. Константин Дидицький

ПРО „ЧЕРВОНОГО ДЕКАНА“

Просту не відмовити вмістити поправку до статті, підписаної А. Ч. — „Конференція Світової Ради Церков в Одесі“ („Свобода“ 21. 2. 64).

Не торкаючись змісту цієї статті, пояснюю, що так звані „червоний декан“ ніколи не був „англійським кентерберійським архієпископом“. Натомість правдою є, що декан Гюлет Джансон, так звані „червоний декан“, був настоятелем Кентерберійського собору.

Кентерберійським архієпископом, що є примасом (найвищий англійський духовний сан) всієї Англії, є архієпископ Артур Майкл Рамсей.

Теперішнім настоятелем Кентерберійського собору є архидиякон Асн Вайт-Томсон.

В. Борута

ли, з нинішнього погляду, величезну китицю расово-національних культур, стилів, барвисту своєю своєрідністю, відмінностями. (Расово-національність культур — аж ніяк не расизм, аж ніяк не нацизм, які в практиці паралелізують свободу творчого виразу, передумову росту всякої культури). Їхня аргументація заперечує духовні беззататки очевидності расово-національної стійкості в творчому самовиявленні згаданих мистців і отой немилій „політиці“ або таки дійсно політиці як творчих спонук (Шевченко, Байрон, Кулідж, Шагал, Довженко, і ін.)?

Годі вступати в ширшу дискусію на цьому місці з нашими мистцями і немистцями, які так мислять (до них належить чимало наших наймодіших мистців і письменників). Це певне, що таке мислення і повторювання в тому стилі сентенцій іде не від розуму, а від психічних комплексів плебей або мешканців джунглі, що обішувється порожніми консервними коробками в перекованні, що на ньому дорожчівніа біжуретів з омірною країною білошкірих півбогів.

Чужі філософічні передумови в постанові модерних стилів не в цілому можуть бути засвоєні українським мистцем. Сучасні філософічні течії, що зроджуються в західному світі, це органічний процес, тісно прив'язаний до певних середовищ і певних політичних та економічних еволюцій, які в тих середовищах відбуваються. Українська людина, коли вона є такою від самого внутрі, знаходиться в магнетичному помі дніна зовсім інших сил, зовсім інших процесів. Коли, наприклад, межові положення екзистенціалізму збуджують у м'якотілого маломішчанина західного культурного поступу і скла-

(Закінчення на стор. 3-й)

Якби не жаль до Бориса, вона б прискорила виїзд і Андрій напевно погодився б з нею, але тяжко було залишати Бориса в цих диких горах, уявляти собі, як, вернувшись від взорного, він не знайде нікого, хто згорів би його морально, підтримав на дусі, розділив його самотність. Тай до сліз було жалю цього сильного чоловіка з такою ніжною душею. Хоч би вже Заліко знайшлася!

Але всі роздуми були даремні, діточка як у воду впала! Залишилася ще Цако, але як же мало спільного у нього з Борисом!

Першим заговорив про від'їзд Андрій. Його повість була майже скінчена, і він потребував друкарської машинки. — Ну, Борисе, час додому, час! Тепер будемо ждати тебе в Харкові. Досить тобі тут кинути. — Харків для мене заборонений, ти сам заши, хібащо деє поблизу алаштуєш лікарювати. — Алох. Лікарі скрізь потрібні. Якесь містечко чи село під Харковом, своє маленьке господарство. А там і гарна дівчина знайдеться, своя, українка! — спокнував Андрій. — А як з Наталкою, а бачу, наліт рад, що Заліко зникла з мого об'їзду, — гірко зауважив Борис. — Ні, я думаю, що тепер вона була б тобі дуже потрібна! — заверещала Тай. — Отож, не зводівай з переїздом! — вставив слово Андрій. — Ти чудак, любий, я ж тут собі не належу, дозволяють у Владикавказі — приїду, не дозволять — сидітиму тут, як пєс на ландшаду, — з досадою в голосі відповів Борис. — Невже ти не розумієш, що значить „близький заключонний“? — Розумію, але треба поклопотатися! — Ну і скажуть: сиди й не рипайся! — і, змінивши тему, Борис спитав: — Коли хочете їхати? — Та завтра, якщо можна! — О, вже завтра! — здивовано знів Брови Борис. —

Ну що ж, завтра так завтра. Тільки не знаю, якого коня запрягати. Моя Інгрід ніколи не ходила в запряжці за їрба" завжди важка для неї. А коні тут на вагу золота. Осетин радше сам запряжеться в арбу, як дасть коня в таку погоду. — Але виручив все той же вірний Цако! — Будет конь, будет кароший конь завтра і арба кароший будет, — рішуче пробирався він. — І ось це саме „завтра“ настало. Зрання дощ ушух, хоч навколо було сіро, як і на душі в Бориса. Гори сховалися в тумані. Навантажили арбу. Невеличкий але міцний гірський коник стояв байдуке, похиливши голову; поки люди метушилися навколо, коли ж усе було готово, речі накріті брезентом і люди розмістилися на них зверху, він бадьоро підніс голову, махнув хвостом і рушив з місця. — До побачення, Цако! — гукнула Тай і помахала рукою. — Дякую за все! — Маленьке бровозве обличчя осетина освітілося білістю зубів. — Шаселів дорогі! — відповів він і зірвав з голови папаху. — Прієзжайте ещо! — Приїдемо! — відповів Тай і з сумом поглянула доволі. — Прощайте, гори! Борис сидів мовчки, час від часу сміючись віжжю. Мовчав і Андрій. Важким каменем навалився на серце татар близької розлуки. Дорога була важка. Річки, переповнені кількадецима дощами, виривали і вода в них з ревом неслася вперед, стирбаючи через круглі валуни, піднявши і сідженючі.

* арба на Кавказі — віз на двох великих дерев'яних колесах.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ ВЕДЕ ПОСЛІДОВНУ РОБОТУ І БОРОТЬБУ В КОРИСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ. ДАЙМО УККА ФІНАНСОВУ ПІДТРИМКУ, ЩОБ ЦЮ ДІЯЛЬНІСТЬ ВІН МІГ ПОШИРИТИ І ВПЛАТИМО СВОЮ ВКЛАДКУ ДО УККА ВЧАС УДАРНОЇ КАМПАНІЇ, ЯКА ТРИВАЄ ДО ЛЮТОГО 1964 РОКУ

ІДЕОЛОГІЧНІ ПОЗИЦІЇ МИСТЦІВ

(Закінчення із стор. 2-ої)

світу почуття розладу, песимізму і безнадії, до того ж в передмісті цивілізованого діяння нуклеарної зброї, то ми, в нашому положенні, що під тиском політичної дійсності уподібнює нас до голого, якому нічого боятися дощу, мусимо витворити свою філософію, спертую на настанови життя, а не помирятися, виграти, а не програти.

Я визнаю кожний напрям, кожний стиль, кожний експеримент добрим, а кожне намагання пластичного вислову мистецтвом, якщо лише воно не йде врозріз з істинами, наведеними вище, і очевидно синхронізовані з природженим талантом.

У висновку хочу сказати, що наше об'єднання мистців повинно стати в якійсь мірі суцільною, ідеологічно зв'язною групою людей, які в органічний взаємодії шукають творчих стимулів спогляданням углиб самих себе, а загурюванням себе у прадіні джерела духовності, вивчаючи мистецтво — пластичні традиції нашого народу, де часто густо надбудовано розважальні елементи, що й шукали модерністи вчорашнього стилю, словесності їх своєрідності. Від кубо-конструктивізму до абстракціонізму, від феноменальних маніфестацій колоризму по рафіновану лінійно-композиційну схематичність.

В такому дусі і при такій настанові старших мистців повинно загострюватися, співжиття з нашими наймолодшими товаришами, нині студентами академії, а завтра мистцями і реалізаторами наших ідей, можливо ліпшими від нас самих.

В такому дусі повинні ми впливати одні на одних шляхом дискусій, вивчення нашої індивідуальності і народності мистецтва, пізнавання методології української пісенності, словесності їх своєрідності і неповторності і зіставлення з чужими культурами, щоб наші твори, коли вони крайню модерні, стали

нашим органічним висловом, а не прикрашуванням себе порожніми консервними коробками, коли ж ми реалісти, то щоб нам не гнущити в помилковому міркуванні, що в змалюванні козаків у шаравах і вишиваних діятим досягасмо вершка „національного стилю“. Щоб ми в опінії нашого загалу поставили на відповідне місце „мистецтво“, стимульоване дешевими смаками замочної, але безкритичної публіки — всім оті бездушні пейзажі без найменшої позначки творчої думки, фігуральні композиції з амурними личеньками, бударними аксесуарами, еротичним духом і цукерковими кольорками.

На шляху до розбудови нашого об'єднання повинно стати кузницею, що в ній будуть куватися нові таланти і перековуватися старі, трохи вже провоніші на вибоїстих вітальних шляхах.

У висліді обстоюю думку творення в нашому об'єднанні формально-ідеологічних груп. Я за вигострювання взаємокритичної думки, за палкі дискусії, за яскраві формально-ідеологічні маніфестації, за вітчизняний фермент, конструктивне бунтарство у тих, що ще зелені вільних маніфестацій колоризму по рафіновану лінійно-композиційну схематичність.

Але при далекойдучому різниці в творчості та її методологічному з'ясуванні, я гаряче за гармонійне співжиття в рамках нашої організації носіїв різних крайностей, за взаємну пошану і станову солідарність, за щире братерство, лицарське взаємовідношення. Во тільки в цьому

Трагічна смерть Осипа Марка

Братанок предсідника 204-го Від. УНСОУ ім. козака свя-

щенника Агапія Гончаренка,

39-літній ветеран американської флотії, летун — Осип

Марко трагічно загинув в ав-

томобільній катастрофі 3-го

січня 1964 р. в Напа-Калі-

форнія, коли вертався з ні-

чної служби додому, і наїхав на

його авто чужий автомобіль.

Марко був особистим пілотом

командуючого старшини Ала-

манда Невел Ер Стейшен, ве-

тераном другої світової війни,

учасником летунських боїв

над Корею та інструктором

молодих американських летунів.

Після поранень Марко

помер, залишаючи дружину

Олену та дві доні: Карен та

Жанету, а також родичів:

батьків Андрія і Наталію Мар-

ко в Іонкерс, Н. Й., 6. чл.

204 Від. УНСОУ, та братів

і сестер в місті Нью-Йорку.

Похоронено його з військовими

почестями на цвинтарі „Голден

Гейтс“ в Сан-Бруно-Калі-

форнія. В похоронах взяв

участь предсідник 204-го Від.

УНСОУ Павло Марко, його

стрийко та багато військових

достоїнств включно з родиною.

Американська преса по-

дала ту трагічну вістку, зок-

рема „Прис Демократ, Санта

Роза“ з Каліфорнії назвав то-

го молодця, що спричинив

смерть Марка, Це з Кліффорд

Л. Райлі, який теж легко по-

ражений. Він має 19 років.

Його прокуратор оскаржує

у вбивстві й він буде відпові-

дати за це в суді.

Св. п. Осип Марко

Осип Марко народився 6-го січня 1924 р. в селі Сторожівка, повіт Яноч, в Галичині, Західній Україні. Шестилітнім хлопчиком приїхав з батьками до ЗДА. Маючи 17 років, вступив він до американської флотії, закінчив старшинську школу й став чотарем (секонд лютенант) й інструктором летунів однієї з американських легіонських баз. Був у військовій службі 23 роки і хотів йти на відпочинок, однак трагічна смерть не дозволила на здійснення його задумів. Вся його родина, батько й мати та брати й сестри з членами УНСОУ. Хай ця скромна записка буде грудкою землі на могилі нашого летуна Осипа, про якого наш відділ УНСОУ збереже Вічну Пам'ять.

Д-р О.Л. Соколюк, голова КК 204 Від. УНС в Нью-Йорку

Індонезія далі провокує Малайзію і Британію

Куала Лумпур, Малайзія.

— Малайзія, що постола з ко-

лишньої Малайської Феде-

рації, Сінгапурі і Північному

Борнео, перестергла, що ко-

ли Індонезія буде далі пере-

силати своїми літаками харчі

й поставання протималайзій-

ським партизанам в Борнео,

то ті літаки будуть остерілю-

вані. Малайзія не має власної

великої збройної сили та, зок-

рема, летунів і протилетунів

артилерії, але вона має

договір з Британією, за який

Британія взяла на себе зобов'

язаву під свою збройну охоро-

ну. Саме цей договір, як теж

виразно протималайзійський

характер Малайзії, породили

недовдоволення Індонезійського

президента Сукарни, який за-

позив „знищення“ Малайзії і

почав висилати своїх воїнів

для ведення партизанської

війни на території Борнео. Впав-

ді Індонезійський президент

Сукарно погодився за посере-

динством американського

генерального прокуратора Ро-

берта Кеннеді на військове

перемір'я, але він його не

дотримує, партизани не від-

кликує і далі їх активно під-

тримує. Бритійські стежні лі-

таки створюють собі бази на

Борнео і готують збивати ма-

шини Індонезії.

УПРАВА ОУА „САМОПОМІЧ“

Відділ у Нью-Йорку

ЗАПРОШУЄ ВПОВ. ЧЛЕНІВ НА

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

які відбуваються

в неділю 1 березня 1964 р., год. 4 по пол.

у власній домівці (98 Second Avenue)

Після закінчення дискусій, відбуватиметься ВІСНІВ НОВОЇ УПРАВИ

І ДІЛЕГАТИВ НА 3-ТІЙ ЦЕНТРАЛІ. Інж. Р. Раковський

дасть інформацію про можливість створення „ФОНДУ

ЗДОРОВ'Я“ для членів „Самопоміч“.

За Управу: М. ЛІСОГІР, голова І. ВАСИЛИШИН, секретар

Д-р І. Олексинин — дійсний професор Бостонського університету

Д-р Іван Олексинин найме-

лований на дійсного професо-

ра Бостонського університету.

Він походить з Західної

України і в роках 1918-20

брав активну участь у ви-

звольницьких змаганнях в рядах

Української Галицької Армії.

По укінченні гімназії в Тер-

нополі в р. 1924 студіював на

Львівському університеті гео-

графію, геологію і природни-

чі науки, осягаючи ступінь

доктора філософії. Був учите-

лем гімназії в Тернополі і у

Львові, куди переїхав в 1936

році. Там мав змогу присвя-

титися своїй фаховій — гео-

логії, зразу як асистент на

Львівському університеті, а

в 1939 р. як професор Від

1941 до 1944 р. викладав гео-

логію на Львівській політех-

нічній.

По виїзді на еміграцію, в

Австрії продовжував наукові

праці на університеті в Граці

і Принціп Академії в Леобені,

а також був учителем укра-

їнської гімназії в Зальцбургу.

Переїхавши до Америки в

1949 р., оселився з родиною

жінкою і доньками Ольгою і

Надією, у Філадельфії, де по-

зав своєю фаховою працею,

брав активну участь в нашо-

му суспільно-громадському

житті.

Його наукові праці з ділян-

ки геології і палеонтології

звернули увагу американсь-

ких науковців. В р. 1955 Бос-

тонський університет іменував

його на надзвичайного про-

фесора, а в березні 1963 р.

Проф. д-р Іван Олексинин

на дійсного професора геоло-

гічного відділу.

Професор Олексинин є дій-

сним членом Наукового Тova-

риства ім. Шевченка та Укра-

їнсько-Американської Асоці-

ації Університетських Профе-

сорів. Крім того є членом різ-

них американських наукових

товариств.

Є він автором кількох на-

дательних наукових праць з ге-

ології його рідного Поділля,

Розточчя, Карпат і тутешніх

земель, які поповнили друком

в мовах українській, німець-

кій і англійській.

Радісно, що наш земляк до-

бився признання і гарного

становища, та бажаємо йому

дальших успіхів в його праці.

Р. М.

Ювілей о. протоєрея С. Гаюка в Нью-Йорку

26-го січня парафія Укр.

Прав. Церкви Всіх Святих в

206-208 схід 11-та вул. в Нью

Йорку відзначила 30-ліття

священства свого душпасти-

ря і настоятеля храму о. прот.

Семена Гаюка.

Парафіяльне свято розпо-

чалось Соборним Богослуж-

енням. — Соборну Службу

відправляв о. С. Гаюк в со-

владстві о. прот. Ів. Івасюка

і вєс. о. Метеліського.

Після св. Літургії відслуже-

но молебень за здоров'я о.

Ювілята, його родини та всіх

парафіян, а потім всі, що ба-

жали прийняти участь у цер-

ковій трапезі, зайшли до цер-

ковної зали, де вже були свя-

точно уряджені столи.

Головним промовцем і тост-

майстром на бенкеті був за-

служений парафіяний член ра-

ди тростистів мгр. Петро Гри-

горович. Доповідь про жит-

тя, наукову і публіцистичну

діяльність о. Ювілята прочи-

тав член ради тростистів п.

Григорій Ярош. Гості мали

можливість оглянути примір-

ники книжок, що їх о. С. Га-

юк видав на еміграції, а та-

кож похвальні листи і грамо-

ти, які о. Ювілят одержав від

Архирейів за сумлінну працю

ва Божій Нині за 30 років.

Кульмінаційною точкою на

бенкеті було вручення о. Юві-

лятові золотого хреста — по-

дарунок від парафії. Пан Гри-

горович прочитав листа від

парафіяльного Уряду, в яко-

му, між іншим, було сказано:

„В/предподобий отче Семене!

Радя Тростистів і Екзекутива

парафії вітає Вас з тридцяти-

Увага! Філадельфія і околиці! Увага!

В неділю, 1 березня 1964 року

о год. 2-й по пол.

в залі Українського Спортивного Осередку

"ТРИЗУБ"

при 4990 Н. Брод вул. — ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

— відбудуться —

СВЯТОЧНІ ЗБОРИ

Відділів УНСОЮЗУ

ФІЛАДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУТИ

Участь в яких повинні взяти наступні Відділи УНСОЮЗУ:

45, 62, 83, 105, 116, 128, 153, 154, 156, 163, 168, 173, 189,

237, 239, 245, 247, 248, 261, 263, 321, 324, 331, 339,

347, 352, 362, 375, 378, 383, 388, 397, 422, 424, 430, 479

В ПРОГРАМІ ЗБОРІВ

Святкова частина:

1. Святкова доповідь з нагоди 70-річчя УНСОЮЗУ

2. Вручення грамот за заслуги для УНСОЮЗУ членам Клубу Заслужених Союзників та пам'ятної медалі о. Групи

3. Вручення грамот за заслуги для УНСОЮЗУ членам Клубу Заслужених Союзників та пам'ятної медалі о. Групи

4. Справоздання з діяльності Округу — Степан ГАВРИШ

5. Кампанія для розбудови УНСОЮЗУ в 70-річчя УНСОЮЗУ

6. Справа окружного секретарсько-організаційного курсу.

Після Зборів — ПЕРЕКУСКА.

У Зборах візьмуть участь

Д-р ВОЛОДИМИР ГАЛАН, голова Контрольної

Комісії УНСОЮЗУ

Д-р ЯРОСЛАВ ПАДОХ, головний секретар УНС

ОЛЕНА ШТОГРИН, головна радня УНСОЮЗУ

ІВАН ОДЕЖИНСКИЙ, головний радний УНС

Записано всіх відділових урядовців, конвенційних делегатів та всіх активних членів УНСОЮЗУ взяти обов'язкову

участь у цих святкових зборах Округу.

За Округу Управу:

Степан ГАВРИШ, голова

Володимир ОСИДАЧ, секретар

Увага! Стейт Коннектикат! Увага!

В неділю, 1-го березня 1964 року

о год. 3:30 по полудні

в ЦЕРКОВНІ ЗАЛІ при 567 Джордж вул.

в НЬО ГЕВЕНЕ, Конн.

— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів

УНСОЮЗУ

СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ

Участь в яких повинні взяти всі члени Окружної Управи,

Відділові Урядовці, Конвенційні Делегати, та

Представники наступних Відділів:

10, 12, 18, 23, 54, 59, 67, 84, 138, 254, 262,

277, 350, 370, 387, 390, 414.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіт членів Окружної Управи.

2. Звіт Контрольної Комісії та ухвалення абсолютної

3. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.

4. Справа святкування 70-річчя УНСОЮЗУ.

5. Намічені плани праці і розподіл квіт ювілейної кампанії.

Участь в Зборах візьмуть:

ПОСІП ЛІСОГІР

Головний представник УНС

ЯРОСЛАВ ГУК

Головний радний УНС

За Округу Управу:

І. ТЕДІОК, голова

В. ГІНА, секретар

ЦЕ

ВЕЛИЧЕЗНА

РІЗНИЦЯ,

ДЕ

ВИ

ЩАДИТЕ!

Шадіть до 15-го

Пропустите

від 1-го

кожного

місяця

Оплатити

до \$10,000

через U.S.

Govt.

IRVING

SAVINGS

and Loan Association

126 MARKET STREET

near Main • PATERSON

Autom 4-4204 • Daily, 9-5; Also, Fri. Even. 9-5

FREE PARKING: Cor. Hamilton & Union Streets

3 НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

Доповідь проф. О. З. Архімовича: „Наслідки сільського господарства СРСР і України в порівнянні з минулими роками”.

Наукова Конференція Природничого Відділу і Правничо-Економічної Секції присвячена сучасному стану сільського господарства СРСР і України з 8-го червня 1963 р.

У вступній частині доповіді проф. О. Архімовича нагадав, що до совєтських даних необхідно вносити коефіцієнт поправки, бо совєтські економісти застосовують певні методи фальшування даних, зокрема про фактичний збір збіжжя.

Доповідач подав числа загального збору збіжжя за 1962-61 роки, згідно з офіційними даними і з поправками, що наближають їх до фактичної величини. Совєтські статистики подають також у сфальшованому вигляді величину фактичного збору збіжжя в дореволюційний період.

В той час як фальшування даних за совєтський період спрямовано в бік збільшення даних про збір збіжжя, фальшування дореволюційного періоду має на меті їх зменшення.

Наслідки сільського господарства 1962 року цікаво розглянути в зв'язку з тим, що Хрущов обіцяв раптове збільшення збору збіжжя внаслідок ліквідації травоїдних тварин, сіножатей, розорання трав'яних полів і посіву на їх місці ярих зернових культур. Ці заходи були для Хрущова єдиним виходом після провалу кампанії по засвоєнню цілинних на східі СРСР. Внаслідок шпориного посіву на тій самій площі ярих пшениці (голови культури цілинні), катастрофічно знизилася врожайність розповсюджені бур'яни. Термін „цілина” втратив свій сенс, фактично згадані райони заслуговують на назву — східні райони екстенсивного зернового господарства. Отже знизилися одну цілину, Хрущов почав шукати другу на її заміну. Такою „другою цілиною” стали для Хрущова посіви багаторічних трав і в цьому полягає причина походу Хрущова проти травоядних тварин, що в свій час запропонував проф. Р. Вільямс. Разом з походом проти трав, Хрущов оголосив війну чистоті парові і вісові, як маловрожайній культурі і розраховував на збільшення продуктивності зернових культур шляхом анкіростання таких площ (у мільйонах гектарів): з-під трав: 36, з-під парів — 17, з-під вісов — 11, а разом 64 мільйонів гектарів. З них у 1962 році були використані для збільшення площі під продуктивними ярими зерновими та під площі (в мільйон гектарів): з-під трав — 8,8, з-під парів — 8,7, з-під вісов — 4,6, разом 22,1 мільйона гектарів.

Збільшення площі під ярими зерновими мусило б спричинитися до раптового збільшення збору збіжжя, що ставив собі за мету Хрущов, навіть за рахунок зменшення

роductости ґрунту протягом наступних років. Чи здійсниться ця мрія Хрущова? Умови погоди в 1962 р. були несприятливі, бо під час вегетаційного періоду були раптові зміни посушливих і дощових, гарячих і холодних періодів.

Доповідач найбільш детально висвітлює зернову культуру. В 1962 р. під озими ярими зерновими культурами в СРСР було 135,9 мільйонів га. Але ще під час вегетації загинуло 11,97 мільйонів га, але приблизно 4% з них не були зібрані і пішли під сніг. На 20 жовтня були зібрані зернові культури з площі 114,935 тисяч га, і залишилось на полі 4,8 мільйонів га, які очевидно вже не були зібрані. На той же день 20 жовтня, 2% скошений зернових, тобто приблизно 2,3 мільйонів га, ще лежали в покосах і очевидно більша частина з них не була обмолочена. Отже з загальної площі зернових в 135,9 мільйонів га, загинуло 22 мільйонів га.

За офіційними даними, загальний збір збіжжя в 1962 р. дорівнював 9,1 мільярду пудів або 147,5 мільйонів тонн. Якщо похитати офіційним даним, то треба визнати, що такого збору зерна ще не було в СРСР. Але в цю величину треба внести дві поправки: 1) виключити вагу недозрілих кочанів кукурудзи і 2) врахувати, що не менше 10% від ваги сирого немолоченого зерна втрачається під час зберігання в купах під відкритим небом, транспортування до зерноочисних установок, під час очищення і від усушування. Якщо зробити ці поправки, то виявиться, що фактичний збір урожаю збіжжя в 1962 році становив 7,5 мільярда пудів або 122 мільйонів тонн. Ця величина є трохи більшою ніж у 1961 році, але менша ніж у 1958 році, що був найбільш урожайним роком. Кількість населення, порівняючи з 1958 роком, збільшилась на 14 мільйонів людей. Ця невідрадна ситуація погіршилась тим, що збір найбільш важливого після збіжжя харчового продукту картоплі — був значно меншим ніж у попередньому році.

На Україні 1962 рік був також невеликим. Збіжжя зібрано менше ніж у 1961 році і план збору збіжжя не був виконаний.

Таким чином, всупереч офіційним репортажам, мрії Хрущова не здійснюються.

Стан забезпечення населення хлібом і картоплею значно погіршився у порівнянні з 1958 роком. Марним було велиське напруження в праці і збільшення посівної площі під зерновими культурами шляхом руйнації джерел природного поновлення ґрунту.

Н. Н.

КОМУНІКАТ

про Загальні Збори УДК в Бельгії.

Загальні Збори відбулися 10-го листопада 1963. Іх відкрив уступаючи головою УДК, д-р В. Попович, стверджуючи їх правильність і вітав присутніх членів і гостей. Відтак відзначив прийняти. Усно вітав Збори інж. Скрипник, голова Української Громади в Голландії, пані інж. З. Витязь, голова ОУВ, проф. П. Зелений, — голова УХР.

Після прийняття порядку нарад, Загальні Збори вибрав Президію Заг. Зборів в складі: проф. д-р П. Зелений — президент, В. Сидор — заступник, І. Королік і М. Івасюк — секретарі.

В дискусії над звітами велику увагу приділено справам допомоги і молоді. Проф. П. Зелений поділився своїми спостереженнями, як учасник студійних днів УХР в Римі, де відбувся духовний семінар. Висловив думку, що мала духовна семінарія під керівництвом оо. Салезія, що одержала титул папської семінарії з правом аступу по її закінченні на університетські студії, заслуговує на окрему увагу, бо з неї можуть виходити одиниці з повним християнським і національним вихованням. Підкреслено також потребу власної Оселі для молоді. Крім того відмічено значний зріст членства УДК, що свідчить про збільшення зацікавлення громадськими справами з боку громадянства.

На нову однорічну каден-

цію вибрано наступний склад органів УДК:

Головна Управа: а) Президія: д-р В. Попович — голова, пані інж. З. Витязь — 1-й заступник, м-р. Г. Ошніч — 2-й заступник, м-р. О. Коваль — секретар, Ф. Михайлович — секретар; б) Члени Г. Управи: В. Сидор — орг. референт, Г. Наумович, М. Корольюк, Д. Бриглінич, Г. Гендзілевич; в) Заступники членів Г. У. М. Дула, Т. Трубіч, Г. Контко, Л. Головенко, — Контрольна Комісія: м-р. М. Когут — голова, А. Івахів, І. Галабурда — члени.

Товариський Суд: д-р С. Божик — голова, М. Хома і В. Федорик — члени.

На редактора „Вістей” перепризначено д-ра С. Божика. На закінчення Загальних Зборів, що пройшли в поважній, діловій атмосфері, прийнято ряд рішень загального і практичного порядку. Схвалено привітати церкву Ієрархію обидвох українських Церков, а зокрема Митрополита Ісповідника Кир Писфоса Сліпого, Митрополита УАПЦ — Віпреса. Ніканора і українських католицьких Владик, зібраних на Соборній Конференції в Римі, Вісвітванням національного гимну Загальні Збори закрито.

Совєтський маршал Насілі Чуклов твердить у своїх новопублікованих споминах, що коли совєтські війська зайняли Берлін і в ньому канцлерський палац, то віднайшли погорлого трупа Адольфа Гітлера. Цю брехливість зробили з огляду на рештки фюрера — Чуклов не подає.

Українська хроніка

Український Воєно-Історичний Інститут в Торонто, на чолі якого стоїть ген. М. Садонський, повідомляє, що в друку знаходиться черговий збірник воєно-історичних матеріалів до історії українського війська, який вийшов під назвою „За Державність”. Під такою назвою вийшов, як відомо, поважний воєно-історичний журнал у Варшаві під редакцією названого українського генерала. На зміст цього збірника складається 15 статей дослідного і спогодового характеру, ілюстрованих разом коло 100 світлинами.

Спортивні вісті з України

33 найкращі

Нова „Федерація” футболу України визначила 33 найкращих футболістів України за всіма сезонами 1963 року. Це безцільне визначення — без зильної „Федерації” — 33-х найкращих, не має практичної цінності, бо сумнівається, чи „сучасний Український” доведеться висилати свою репрезентацію на будь-які міжнародні змагання. Правда, поодинокі українські футболісти візьмуть участь в різних міжнародних змаганнях, включено з олімпійськими і за Чашу Європи, але їх осягати підуть на конто Росії. В „Радянському Спорті” з 8-го лютого були призначені 33 найкращих, по три змагання на кожну позицію. Подасмо їх в порядку в трьох репрезентаціях згідно з офіційною класифікацією футболістів: 1. Склад першої збірної України: В. Ванников (Львів), М. Головок, Г. Сисегірів (обидва „Шахтар” Донецьк), В. Турянчик, Л. Островський, Ю. Войнов, А. Біба, О. Базилевич, В. Сербенников, В. Каневський і В. Лобановський (усі „Динамо” Київ). Склад другої збірної: Б. Стрельков, В. Онісюк („Авангард” Харків), В. Шегольов, В. Соєніхін (обидва „Динамо” Київ), В. Алябін, Д. Мізерний (обидва „Шахтар” Донецьк), В. Галустанов, (Тр. Рєз” Луганськ), А. Станкевичус (СКА Львів), Ю. Алябченко („Шахт” Донецьк), А. Пузач (СКА Львів) і В. Орешников (Чорноморськ Одеса). Третя репрезентація: Г. Бурсаков (СКА Одеса), А. Сучков („Дні” Київ), О. Попичко („Чорноморськ” Одеса), В. Носов („Шахтар” Донецьк), І. Кульчичський („Карпати” Львів), Вал. Левченко („Дні” Київ), В. Сорокін („Шахт” Донецьк), В. Сапронов („Шахт” Донецьк), М. Чернишенко (СКА, Одеса), В. Верігін („Динамо” Київ) і В. Хмельничський („Шахтар” Донецьк). Отже, з найкращих футболістів України 25 змагання грають в дружинах „А” класу першої підгрупи, чотири в другій підгрупі, і чотири в дружинах „Б” класу. Серед них 13 аматорів київського „Динамо”, 11 — донецького „Шахтаря”, по два донецького „Чорноморця” та армійських дружин Львова і Одеси та по одному з львівських „Карпат” і луганських „Трудових резервів”.

Померла Філіна Струз з дому Панаас

Покійна заамкала 50 Е. 23rd St., Paterson, N. J. Померла в понеділок 24-го лютого 1964 р. проживши 71 рік.

Тіло Покійної спочиває в пох. заведенні John G. Kotran, Paterson, N. J. Похорон відбудеться в п'ятницю, 28-го лютого з церкви св. ап. Петра і Павла в Spring Valley, Н. Я., описля на цвинтарі Fairview.

Залишила в глобальній смутку доньку Михайла Я. Емлія, 4 доньки Тереса, Анну, Мерію, Павло, 10 онуків і 2 братів в Україні.

Вічна їй Пам'ять!

Потрібно на постійну працю через шийний рік на союзівці нухаря

до фізичної праці зголошуватись: UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE KERNHONKSON, N. Y. Tel.: Kernhonkson 5641

Пізнє

НОВА ПЛАТІВКА Міро Скали-Старицького

Відома фірма „Лондон” в Монреалі (Канада) випустила нову (другу з черги) платівку українських пісень в виконанні відомого українського оперного співака-тенора Міро Скали-Старицького в супроводі фортепіано. На платівці такі пісні: Арія Андрія із опери „Тарас Бульба” М. Лисенка; „Середина” І. Соневицького, слова Вороного; „І золоті і дорогі” Д. Сичинського, слова Шевченка; „Фінал” Д. Сичинського, слова В. Лепкого; „Наді” Я. Лопатинського, слова Черкасенка; „Мамі моє” слова і музика А. Гнатюшина; Арія Раїни із опери „Сафо” М. Лисенка; „Ой піду я межі гори” А. Кос-Анатольського; „Ой верше мій, верше” Зіновія Стодольського; „Гей парадьте добрі люди” слова і музика А. Гнатюшина; „Ой ти місяцю зоре”, пісня Ленка із опери „Утоплена” М. Лисенка.

Платівки замовляти в українській кінгарті „Базар” в Монреалі та у всіх українських і чужих крамницях в Америці і Канаді. Платівка у дуже добромі мистецтві у технічному виконанні. Обладнання роботи мистця Гуцалюка.

Не зможете з набутиям цієї досконалої під кожним оглядом платівки українського співака міжнародної слави.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Подав О. Твардовський

Симон Вісенталь, колишній інженер, який після війни почав стежити за колишніми гитлерівськими діяльними життя, виявив, що він передав австрійському канцлеру д-рові Альфонсу Горбахові детальний опис „школи вбивств”, що існувала за Гітлера на території Австрії, та подав там прізвища 14-ох ще живучих членів тієї школи.

Померла Філіна Струз з дому Панаас

Покійна заамкала 50 Е. 23rd St., Paterson, N. J. Померла в понеділок 24-го лютого 1964 р. проживши 71 рік.

Тіло Покійної спочиває в пох. заведенні John G. Kotran, Paterson, N. J. Похорон відбудеться в п'ятницю, 28-го лютого з церкви св. ап